

**מסמך הכנה לדיון הקבוע ליום 7.3.2017 - בהצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-
2016:**

פרק י"ב: הליכי חדלות פירעון לגבי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך

סימן א': כללי

פרק י"ב עניינו בניהולם של הליכי חדלות פירעון במערכת ההוצאה לפועל. הפרק קובע הוראות לעניין חייבים בעלי חובות הנמוכים מ-150,000 ש"ח וקובע כי הטיפול בחייבים אלה ייעשה כולו במערכת ההוצאה לפועל.

הוועדה דנה בעבר בשאלה האם אכן ראוי להפריד את ניהול הליכי חדלות הפירעון לשתי מערכות שונות, ובפרט ביתרונותיו וחסרונותיו של פיצול הליך חדלות הפירעון לפי גובה החוב של החייבים. בדיונים הביעו מספר גופים חשש והתנגדות לפיצול, ואולם בסופו של דבר לא הגיעה הוועדה לכדי הכרעה בעניין. דברי ההסבר של הצעת החוק מצביעים על מספר יתרונות לניהול ההליך במערכת ההוצאה לפועל: ראשית, קיצור וייעול ההליכים תוך מתן פתרון זמין ופשוט יותר לחייבים הנמצאים ממילא כבר במערכת ההוצאה לפועל במסגרת הליכי הגבייה שמתנהלים נגדם ורגילים לפעול במסגרתה. שנית, התאמת ההליך לאופיים המינהלי של ההליכים – על-פי הנטען, מרבית החובות של היחידים בעלי החובות בהיקף נמוך הם חובות צרכניים שהטיפול בהם אינו מורכב ואינו דורש הכרעה בסוגיות משפטיות או עובדתיות. שלישית, הפחתה בעומס המוטל על הממונה.

מנגד, המבקרים הצביעו על מספר חסרונות אפשריים: ראשית, נטען כי מהלך זה עלול ליצור שתי מערכות של הליכי חדלות פירעון שאחת מהן בפועל תשמש אוכלוסיות מוחלשות בלבד, והשנייה תשמש את יתר החייבים. שנית, נטען כי מערכת ההוצאה לפועל היא מערכת מוטית גבייה, ולכן היא עלולה, כמערכת, לבחון ולהתייחס לחייבים כסרבני תשלום ולא כחדלי פירעון שיש לסייע בשיקומם. שלישית, נטען כי ההסדר המוצע אינו מחייב את אישורו של בית המשפט או הממונה בשלבים השונים, וכתוצאה מכך ההליך מאוד ריכוזי, וכל הסמכויות נתונות בידי רשם ההוצאה לפועל מבלי שיש בקרה חיצונית עליו. לבסוף, נטען כי עצם ההפרדה לשתי מערכות תיצור סרבול מיותר, וכי החייבים בעלי היקף חובות נמוך מהווים רק 30% מכלל החייבים, כך שממילא לא יהיה בהסדר זה כדי להפחית מהעומס או לשנות מהותית את ההתמודדות עם חדלות פירעון של יחידים.

מוצע לחזור ולדון בהכרעה עקרונית זו.

סעיף 186 המוצע: יחיד בעל חובות בהיקף נמוך

יחיד בעל חובות בהיקף נמוך | (א) על אף הוראות סעיף 104, יחיד רשאי לפתוח בהליכי חדלות פירעון גם אם סך חובותיו אינו עולה על 150,000 שקלים חדשים, בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שמתקיימים בו שניים אלה (בפרק זה – יחיד בעל חובות בהיקף נמוך):

(1) הוא נמצא בחדלות פירעון או שהצו נדרש כדי למנוע את חדלות פירעונו ;

(2) סך חובותיו עולה על 25,000 שקלים חדשים.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2) רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות כי יחיד ייחשב לעניין פרק זה כבעל חובות בהיקף נמוך גם אם סך חובותיו נמוך מ-25,000 שקלים חדשים, אם מצא כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת.

הערות:

- לפי ההסדר המוצע בפרק זה, הליך חדלות פירעון של יחיד שסך חובותיו אינו עולה על 150,000 ₪ ואינו נמוך מ-25,000 ₪ ומצבו הכלכלי אינו מאפשר לו לפרוע את חובותיו, יתנהל במערכת ההוצאה לפועל.
- סעיף קטן (א) מציב לפני היחיד שני תנאים מצטברים להגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים לרשם ההוצאה לפועל: הראשון, שהחייב חדל פירעון או שהצו נדרש כדי למנוע את חדלות פירעונו; והשני, כי סך חובותיו עולה על 25,000 ₪. בדברי ההסבר מובהר כי קביעת סכום המינימום נועדה למנוע הוצאת המשאבים הלא מבוטלים הדרושים לצורך ניהול הליכי חדלות הפירעון על חייבים בעלי היקף חובות נמוך יחסית.
- עם זאת, מוצע לקבוע כי הרשם יוכל לאשר פתיחה בהליכי חדלות פירעון גם בסכום הנמוך מ-25,000 ₪, אם מצא כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת. הוראה דומה נמצאת בפקודת פשיטת הרגל הקובעת כיום רף מינימום של 17,000 ₪.

לדין: האם נכון לתחום את סמכותם של הממונה ושל ההוצאה לפועל לפי סכום החוב בלבד, ומבלי להתחשב באופי החוב (חוב צרכני לעומת חוב קנייני וכו') או העובדה שמתנהלים הליכי גבייה כנגד החייב במערכת ההוצאה לפועל (לכאורה, זהו הטעם העיקרי לקיום ההליך בהוצאה לפועל מלכתחילה)?

סעיף 187 המוצע: פתיחת הליכים בידי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך

פתיחת הליכים בידי 187. פתיחת הליכים בידי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך יכול שתהיה באחת מאלה:
יחיד בעל חובות
בהיקף נמוך

(א) הגשת הודעה בידי היחיד לרשם ההוצאה לפועל על כך שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק, לפי סעיף 2א7 לחוק ההוצאה לפועל שרואים אותה לפי הסעיף האמור כבקשה לצו לפתיחת הליכים ;

(ב) הגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים לרשם ההוצאה לפועל; הבקשה יכול שתוגש לרשם ההוצאה לפועל בכל אחת מלשכות ההוצאה לפועל שבהן פועל מסלול חדלות פירעון כאמור בסעיף 189; לבקשה כאמור יצרף היחיד את המסמכים המנויים בסעיף 104(ב).

הערות:

- הגשת בקשה לפתיחת הליכים לפי פרק זה נתונה ליחיד בלבד. זאת בניגוד לבקשת המוגשת על ידי נושה או על ידי היועץ המשפטי לממשלה, שלגביהם קיימת הנחה שהם סבוכים יותר ומחייבים הליך בבית משפט ולא הליך מינהלי.
- בסעיף קטן (א) מוצע לקבוע שיראו ביחיד שהגיש לרשם ההוצאה לפועל הודעה על כך שאינו יכול לפרוע את חובותיו (בהתאם להוראות סעיף 2א7 אותו מוצע להוסיף (בסעיף 361(3) המוצע) לחוק ההוצאה לפועל) כמי שהגיש לרשם בקשה לצו לפתיחת הליכים. מטרת הסעיף המוצע היא להקל מבחינה הליכית עם חדלי פירעון שאינם מנסחים את בקשתם באופן המתאים.
- בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי הגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים בידי חייב שחובותיו נמוכים מ-150,000 ₪ תיעשה לרשם ההוצאה לפועל בכל אחת מלשכות ההוצאה לפועל, כשלבקשה מצורפים המסמכים המנויים בסעיף 104(ב) לחוק המוצע ובהם תצהיר התומך בבקשתו ודוח ביחס למצבו הכלכלי בשנתיים הקודמות לבקשה, וכן כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע.

לדיון:

1. האם ראוי לראות בכל הודעה של היחיד לרשם ההוצאה לפועל על העדר יכולת לשלם את חובו במועדים שנקבעו לו כבקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון? האם אין בכך משום פגיעה באוטונומיה של החייב?
2. הדברים אמורים במיוחד בהתחשב בכך, שגם בקשה לפריסת תשלומים מעבר למגבלות שנקבעו בסעיף 1א7 לחוק ההוצאה לפועל ייחשבו כבקשה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון. האם לאור זאת, אין מקום להאריך את תקופות הזמן הקבועות בסעיף זה, או לבטל את "המדרגה" הראשונה (המגבילה את הפריסה של סכום הנמוך מ-20,000 ₪ לשנתיים), כדי לאפשר "תקופת חסד" מסוימת לחייב שעבר "תאונה כלכלית", דוגמת פיטורין, מחלה במשפחה וכיו"ב, בטרם יוכרז כחדל פירעון?
3. בנוסף, האם יש מקום לערוך תיקון עקיף לחוק ההוצאה לפועל שיבהיר שניתן לשלם בשלב הראשון סכום חודשי נמוך אשר יעלה בהמשך, כדי לאפשר גמישות במצבים המתאימים לכך, ובכלל זה להתחשב באותה "תאונה כלכלית" שהוזכרה לעיל?

הנוסח של סעיפים 2א7 ו-1א7 אותם מוצע להוסיף לחוק ההוצאה לפועל במסגרת תיקון עקיף להצעת חוק זו הם כדלקמן:

- 2א7. (א) חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו בהודעת
שאינו יכולתו לשלם את החוב הפסוק
תשלום לפי סעיף 1א69¹, וכן אין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק בתקופות או בשיעורים
כאמור בסעיף 1א7, יגיש הודעה על כך לרשם ההוצאה לפועל.
- (ב) הגיש חייב לרשם ההוצאה לפועל הודעה על כך שאין ביכולתו לשלם את החוב
הפסוק, לפי הוראות סעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה:

¹ 69א. מנהל מערכת ההוצאה לפועל רשאי לקבוע כללים בדבר הוראות לתשלום חובות פסוקים לרבות הפרשי הצמדה וריבית צמודה, במלואם או בשיעורים, במועדים ובתנאים שיקבע; הכללים יחולו על תשלום כל חוב, למעט חוב שחייב בו תאגיד, אלא אם כן ציווה רשם ההוצאה לפועל אחרת, לענין חוב פלוני, על פי בקשת הזוכה או החייב; הכללים יפורסמו ברשומות.

(1) אם סך חובותיו של החייב אינו עולה על 150,000 שקלים חדשים ועולה על 25,000 שקלים חדשים, יראו את הודעתו כבקשה לצו לפתיחת הליכים לפי סימן א' לפרק י"ב בחלק ג' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי; החייב יצרף להודעה את המסמכים שיש לצרף לבקשת יחיד לצו לפתיחת הליכים לפי סעיף 104 לחוק האמור;

(2) אם סך חובותיו של החייב עומד על 150,000 שקלים חדשים או יותר, תמסור לו לשכת ההוצאה לפועל מידע לגבי האפשרות להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים לממונה על חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לפי פרק ב' לחלק ג' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי."

1א7. התקופה לתשלום החוב הפסוק בבקשת חייב לפי סעיף 7א(א)² לא תעלה על תקופה כמפורט להלן: **התקופה לתשלום החוב הפסוק ושיעורי התשלום**

(1) **שנתיים – אם סכום החוב אינו עולה על 20,000 שקלים חדשים;**

(2) 3 שנים – אם סכום החוב עולה על 20,000 שקלים חדשים ואינו עולה על 100,000 שקלים חדשים;

(3) 4 שנים – אם סכום החוב עולה על 100,000 שקלים חדשים."

סעיף 188 המוצע: ניהול הליכי חדלות הפירעון לפני רשם ההוצאה לפועל

ניהול הליכי חדלות 188. (א) הליכי חדלות הפירעון שנפתחו בידי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך יתנהלו הפירעון לפני רשם ההוצאה לפועל לפני רשם ההוצאה לפועל ייעודי לחדלות פירעון העומד בתנאים שנקבעו בסעיף קטן (ג) (להלן – רשם חדלות פירעון), ויהיו נתונות לו הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לבית המשפט ולממונה בהליכי חדלות פירעון של יחיד, הכול בכפוף להוראות פרק זה.

(ב) על הליכי חדלות פירעון המתנהלים לפני רשם ההוצאה לפועל יחולו הוראות סעיפים 3א, 3ב ו-7א לחוק ההוצאה לפועל.

² נוסח הסעיף והתיקונים המוצעים לו: "7א(א). חייב שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק במלואו או בשיעורים שנקבעו ~~כאמור בסעיף 7א(א)~~ בהוראת תשלום לפי סעיף 69א, יגיש לרשם ההוצאה לפועל, תוך 20 ימים מיום המצאת האזהרה או במועד אחר שנקבע בה, בקשה לתשלום החוב הפסוק במועדים ובשיעורים שיציע בהתאם ליכולתו והכל בכפוף לתקופות לתשלום החוב הפסוק כמפורט בסעיף 1א7 ולשיעורים כמפורט בו; לבקשה יצורפו:

(1) הצהרה מנומקת, הנתמכת במסמכים, בדבר מצבו הכלכלי ובדבר יכולתו לשלם את החוב הפסוק, שבה יכלול פרטים בדבר הנכסים, ההכנסות והחובות שלו ושל בן זוגו, של ילדיו הקטינים, ושל ילדיו הבוגרים הגרים עמו, ופרטים בדבר תאגידים שבשליטתו או בשליטתם, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו ושל בן זוגו הגר עמו, וכן כל פרט או מסמך אחר שייקבע, הכל לגבי השנה או שנת המס שקדמה למועד הגשת הבקשה ולפי טופס שאלון שייקבע;

(2) כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע ומסמכים בדבר כתובתו, נכסיו, גובה הכנסתו ומקורותיה המצויים בידי כל גורם, לרבות בידי גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, או בידי תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (בחוק זה – תאגיד בנקאי), וכן למסירת מידע ומסמכים בדבר מצבו הכלכלי של החייב, יציאותיו מישראל, כניסותיו לישראל, חובותיו וסך הוצאותיו, המצויים בידי גורם מהגורמים המפורטים בטור א' בחלק א' בתוספת השניה, אשר ניתן לקבל ממנו מידע ומסמכים כאמור בהתאם למפורט בטור ב' שלצדו (להלן – כתב ויתור על סודיות)."

(ג) רשם חדלות פירעון יהיה רשם הוצאה לפועל, אשר מתקיימים בו אלה:

(1) השר הסמיך אותו לשמש כרשם חדלות פירעון;

(2) עיקר עיסוקו בניהול הליכי חדלות פירעון;

(2) הוא עבר הכשרה מיוחדת לשם כך, וזאת בהתאם לכללים שיקבעו על-ידי השר, באישור ועדת החוקה.

הערות:

- הסעיף המוצע קובע את סמכויות רשם הוצאה לפועל בניהולם של הליכי חדלות פירעון, לגבי חייבים עם היקף חובות נמוך. פירוט הסמכויות המוצעות מפורט במסגרת סעיפים 202 ו-203 להצעת החוק.
- מוצע לקבוע כי על הליכי חדלות פירעון המתנהלים לפי רשם הוצאה לפועל יחולו סעיפים 3א, 3ב ו-73א לחוק הוצאה לפועל **המפורטים להלן**. יוער, כי סעיף 3ב לחוק הוצאה לפועל מפנה לסעיף 104 לחוק בתי המשפט (ראו הערת השוליים) המפנה להוראות שונות בחוק בתי המשפט.
- הסעיפים האמורים קובעים כדלקמן:
  - "3א. (א) רשמי הוצאה לפועל יהיו עובדי המדינה, ויחולו עליהם הדינים החלים על עובדי המדינה, בכפוף להוראות לפי סעיף זה וסעיפים 3 ו-3ב עד 73.
  - (ב) רשם הוצאה לפועל רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל עניין הנוגע לניהולו של הליך לפי חוק זה.
  - (ג) החלטות וצווים של רשם הוצאה לפועל דינם, לעניין אכיפה והוצאה לפועל, כדין החלטה או צו של בית משפט.
  - (ד) בהפעלת סמכויותיו על פי דין, אין על רשם הוצאה לפועל מרות זולת מרותו של הדין.
  - (ה) הממונה על הרשמים, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כללי אתיקה לרשמי הוצאה לפועל.
- 3ב. הוראות סעיף 104 לחוק בתי המשפט³ יחולו על רשם הוצאה לפועל ועל הדיונים לפניו, בשינויים המחויבים, ואולם על אף האמור בסעיף 77א(ג) לחוק בתי המשפט, ערעור על החלטה של רשם הוצאה לפועל לפי אותו סעיף יוגש לבית משפט שלום וידון בו נשיא בית משפט השלום או שופט אחר שהנשיא קבע לכך.
- 73א. מבלי לגרוע מהוראת סעיף 8 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], לא תוגש נגד רשם הוצאה לפועל תובענה על עוולה שעשה במילוי תפקידו."

³ סעיף 104 לחוק בתי המשפט מחיל על הרשם שורה של הוראות הליכיות ובהן, עיקרון הפומביות, החובה לנהל פרוטוקול, עילות פסלות, אפשרות להעברת תיקים בין בתי משפט, צווי הבאה, מתן אפשרות לתת פסק דין על דרך פשרה ועוד.

לדין: האם אין מקום ליצור הפרדה בין רשמי הוצאה לפועל "רגילים", אשר עיקר עיסוקם בגבייה, ובין רשמי הוצאה לפועל העוסקים בניהול הליכי חדלות פירעון? לצורך כך, יש להבטיח כי "רשמי חדלות הפירעון" ימונו מלכתחילה כרשמי חדלות פירעון; עיקר עיסוקם יהיה בתחום זה; והם יעברו הכשרה מיוחדת לשם כך.

סעיף 189 המוצע: לשכת ההוצאה לפועל שבה יתנהלו הליכי חדלות פירעון

לשכת ההוצאה 189. (א) הליכי חדלות פירעון שנפתחו בידי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך יתנהלו לפועל שבה יתנהלו בלשכת ההוצאה לפועל שבה פועל מסלול חדלות פירעון, במחוז שבו נפתחו מרבית הליכי חדלות פירעון תיקי הוצאה לפועל נגד היחיד; בהעדר מחוז כאמור – יתנהלו ההליכים במחוז שבו מתגורר היחיד או שבו מצויים מקום עסקו העיקרי או נכסיו, ובהעדר מחוז כאמור – בירושלים.

(ב) מסלול חדלות פירעון יפעל בלשכה אחת לפחות בכל אחד מהמחוזות כהגדרתם בסעיף 2(ג) לחוק ההוצאה לפועל; השר יפרסם ברשומות הודעה על לשכות הוצאה לפועל שבהן פועל מסלול חדלות פירעון.

(ג) ניתן יהיה להגיש בקשות ומסמכים הנוגעים להליך חדלות הפירעון, ולקבל מידע בעניין הליך זה, בכל לשכת הוצאה לפועל.

הערות:

- סעיף 189(א) המוצע קובע את כללי הסמכות המקומית של הליכי חדלות הפירעון במערכת ההוצאה לפועל. מוצע כי ההליכים יתקיימו בלשכת ההוצאה לפועל המטפלת בענייני חדלות פירעון במחוז בו מתנהלים מרבית תיקי הוצאה לפועל נגד היחיד. אם אין תיקים נגד היחיד או אם אין "רוב" לאף אחד מהמקומות – יידון הליך חדלות הפירעון במחוז שבו מתגורר היחיד, או מצויים עסקו או עסקיו של היחיד ואם אין כזה – בירושלים.
- בסעיף 189(ב), מוצע לקבוע כי בכל מחוז (לפי איזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים – שישה במספר) תפעל לפחות לשכת הוצאה לפועל אחת בה יופעלו הליכי חדלות פירעון. הסעיף המוצע מפנה לסעיף 2 לחוק ההוצאה לפועל:

"2. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להקים לשכות הוצאה לפועל בכל אחד מהמחוזות במספר שלא יפחת מלשכה אחת בכל מחוז, ובהן רשמי הוצאה לפועל ומנהלי לשכות הוצאה לפועל, ולקבוע את מקום מושבן.

(ב) בכל בית משפט שלום שלידו אין לשכת הוצאה לפועל יהיה ניתן להגיש בקשות ומסמכים שניתן להגישם בלשכת הוצאה לפועל ולקבל מידע בעניין תיקים והליכים בהוצאה לפועל.

(ג) בסעיף זה, "מחוז" – מחוז בהתאם לאזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984."

לדין: האם לא ראוי להבהיר שיחיד יוכל להגיש את המסמכים השונים שאותם הוא נדרש להגיש בכל לשכת הוצאה לפועל, בדומה להסדר שקיים בסעיף 2 לחוק ההוצאה לפועל ביחס להליכי הוצאה לפועל?

סימן ב': גיבוש הסדר תשלומים

על פי הצעת החוק, בכל הנוגע לחייבים בעלי היקף חובות נמוך, בין מועד הגשת הבקשה לצו לפתיחת הליכים ובין מועד מתן הצו לפתיחת הליכים יעשה ניסיון לגיבוש הסדר תשלומים. הבנייתו של ההסדר בתוך התהליך והפיכתו לשלב חובה בו (להבדיל מגיבוש הסדר וולנטארי, כמוצע בחלק י' להצעת החוק) **ייחודית להליכי חדלות פירעון של חייבים בעלי חובות בהיקף נמוך.**

על-פי דברי ההסבר, תכלית ההסדר כפולה: **ראשית**, היא נועדה להביא לסיום מהיר ויעיל של ההליכים. **שנית**, היא נועדה לאפשר מיצוי כל האפשרויות לגביית החוב בטרם יינתן ליחיד צו לפתיחת הליכים ואף להבטיח שלא ייעשה שימוש לרעה בהליכי חדלות הפירעון.

קביעת הסדר התשלומים לפי סימן זה תתבסס על הסכמה של היחיד עם **כל נושיו**. עם זאת, מוצע לקבוע כי במקרים מסוימים יהיה ניתן לאשר הסדר תשלומים גם **בהסכמת רוב הנושים בלבד**. לוחות הזמנים בסימן זה קצובים. על-פי דברי ההסבר, קציבת הזמנים מבוססת על ההנחה כי לרוב החובות שבהוצאה לפועל אינם כאלה המעוררים מחלוקות ולכן ניתן להכריע בהם במהירות.

סעיף 190 המוצע: החלטת רשם ההוצאה לפועל על הליכים לגיבוש הסדר תשלומים

190. (א) מצא רשם ההוצאה לפועל, לאחר עיון בבקשה לצו לפתיחת הליכים שהגיש יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, במסמכים שצורפו לה **ובמידת הצורך במידע שקיבל מגורם אחר, כמפורט בסעיף 104(ב)3**, כי **מתקיימים התנאים להגשת הבקשה היחיד נמצא בחדלות פירעון או שהצו יסייע בחדלות פירעונו**, יורה, בתוך 30 ימים ממועד הגשתה, על זימון ישיבה לגיבוש הסדר תשלומים.

(ב) סבר רשם ההוצאה לפועל כי אין די בבקשה ובמסמכים שצורפו לה **ובמידע שקיבל מכל גורם אחר**, כדי לקבל החלטה בבקשה, רשאי הוא לדרוש מהיחיד מידע נוסף הדרוש לו לשם כך או לזמנו לדיון לפניו; דרש הרשם כאמור, ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים ממועד קבלת המידע או תום הדיון.

הערות:

- סעיף 190 המוצע מסמיך את רשם ההוצאה לפועל לזמן ישיבה לגיבוש הסדר תשלומים או לדרוש מהיחיד מידע נוסף. הוראה זו מקנה לרשם סמכות מקבילה לסמכות הממונה בדיון בבקשת יחיד לפי סעיף 105 לחוק המוצע:

105. (א) מצא הממונה, לאחר עיון בבקשה, במסמכים שצורפו לה, **ובמידת הצורך במידע שקיבל מגורם אחר, כמפורט בסעיף 104(ב)3** כי **מתקיימים התנאים להגשת הבקשה היחיד נמצא בחדלות פירעון או שהצו יסייע במניעת חדלות פירעונו**, ייתן בתוך 30 ימים ממועד הגשתה, צו לפתיחת הליכים.

(ב) סבר הממונה כי אין די בבקשה ובמסמכים שצורפו לה ובמידע שקיבל מכל גורם אחר, כדי לקבל החלטה בבקשה, רשאי הוא לדרוש מהיחיד מידע נוסף הדרוש לו לשם כך או לזמנו לדיון לפניו; דרש הממונה כאמור, ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים ממועד קבלת המידע או תום הדיון.

לדיון: מוצע להתאים את סעיף 190 המוצע למה שסוכם בוועדה ביחס לסעיף 105, ובפרט לעניין האפשרות לקבל מידע לפי סעיף 104(ב)(3) שעניינו כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע כמפורט באותו סעיף.

סעיף 191 המוצע: קיום ישיבה לגיבוש הסדר תשלומים

קיום ישיבה לגיבוש 191. (א) הורה רשם ההוצאה לפועל על זימון ישיבה לגיבוש הסדר תשלומים, ישלח הסדר תשלומים עובד מערכת ההוצאה לפועל שהרשם הסמיכו לכך (בפרק זה – נציג הרשם) הזמנה לישיבה, ליחיד ולנושים שציין היחיד בבקשתו לצו לפתיחת הליכים.

(ב) הישיבה לגיבוש הסדר תשלומים תיערך במקום ובמועד שייקבע בהזמנה, ובלבד שתתקיים בתוך 30 ימים מהיום שרשם ההוצאה לפועל הורה על זימונה; נציג הרשם ינהל את הישיבה.

(ג) על היחיד מגיש הבקשה להתייצב לישיבה **ולשתף פעולה עם נציג הרשם**.

(ד) לצורך גיבוש הסדר התשלומים, ובמידה הנדרשת לכך, רשאי נציג הרשם לעיין במסמכים שצירף היחיד לבקשה לצו לפתיחת הליכים ולדרוש מכל גורם המנוי בסעיף 104(ב)(3) שברשותו מידע על היחיד כאמור באותו סעיף, למסור לידי או המידע.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין הכשירות הנדרשת מנציגי הרשם, **ורשאי הוא, באישור ועדת החוקה, ועל אף הוראות סעיף קטן (א), לקבוע כי הסמכות הנתונה לפי סימן זה לנציג הרשם תהיה נתונה למי שאינו עובד המדינה, ולקבוע הוראות לעניין כשירותו ושכרו**.

(ו) בתחילת הישיבה יסביר נציג הרשם לצדדים את מהות הליך גיבוש הסדר התשלומים ואת זכויותיהם וחובותיהם במסגרתו, ובכלל זה יבהיר נציג הרשם לחייב מה יהיו זכויותיו וחובותיו במסגרת הליך חדלות פירעון לרבות לעניין זכותו להותיר בידו דמי מחייה בכבוד.

(ז) מנהל מערכת ההוצאה לפועל יקבע נהלים בכל הנוגע לזימון לישיבות גיבוש הסדרי התשלומים, מועדן ואופן ניהולן, ויפקח על העמידה בהם, לרבות באמצעות ביצוע בדיקות תקופתיות.

הערות:

- סעיף 191 המוצע עוסק באופן בו תיערך הישיבה לגיבוש הסדר תשלומים. מוצע כי בישיבה לגיבוש הסדר תשלומים ישתתפו היחיד והנושים שציין היחיד בבקשתו לצו לפתיחת הליכים.
- באשר למקום הישיבה ומועדה – מוצע כי זו תתקיים לכל היותר 30 ימים מהיום שהורה רשם ההוצאה לפועל על זימונה במקום שהורה. מעבר לכך, אין בסעיף המוצע כל הנחיה או מגבלה ביחס למקום הישיבה או מועדה.
- על פי המוצע, היחיד נדרש להתייצב לישיבה ולשתף פעולה עם נציג הרשם. בנוסף, מוצע כי נציג הרשם יהיה רשאי לעיין בכל המסמכים שצורפו לבקשה לפתיחת הליכים.
- מוצע כי ניהולה של הישיבה יופקד בידי עובד מערכת ההוצאה לפועל או אדם אחר גם אם אינו עובד מדינה וכי שר המשפטים ייקבע את תנאי הכשירות של אותו אדם.

לדיון:

1. האם ראוי שישבת הסדר תשלומים תנוהל גם על ידי מי שאינו עובד מדינה? לשם השוואה, עובדי יחידות הסיוע שליד בתי המשפט לענייני משפחה המוזכרים בדברי ההסבר להצעת החוק, הם עובדי משרד הרווחה.
2. האם אין מקום לקבוע בכללים הנחיות באשר לאופן ביצוע הישיבות, ובכלל זה, להתייחס למיקומן, נגישותן וכיו"ב. האם כדאי להפנות לעניין זה למיקום ומועד חקירות לפי סעיף 152(ד)?
3. מה המשמעות של הדרישה מן היחיד "לשתף פעולה" עם נציג הרשם?
4. האם אין מקום להוסיף הוראה כללית המחייבת את נציג הרשם להבהיר לחייב ולנושים את מהות ההליך, ואת חובותיהם וזכויותיהם במסגרתו, ובכלל זה להבהיר להם מה השוני בין הליך זה ובין הליך חדלות פירעון רגיל (בדומה למשל, להוראה המצויה בתקנות המגשרים)?

סעיף 192 המוצע: הסדר תשלומים מוסכם

הסדר תשלומים | 192. (א) גבש גיבש נציג הרשם, בישיבה שזומנה לפי סעיף 191, הסדר תשלומים מוסכם שהסכימו לו היחיד וכל הנושים שהם צד להסדר, יחייב ההסדר את היחיד ואת אותם נושים, ורשם ההוצאה לפועל יורה על השהיית הליכי הוצאה לפועל או סגירת תיקי ההוצאה לפועל, ביחס לחובות היחיד שלגביהם חל ההסדר, הכול בהתאם להוראות ההסדר.

הערות:

סעיף 192 המוצע עוסק בתוצאותיו של הסדר תשלומים שגובש. על-פי המוצע, ההסדר שגובש יחייב את היחיד ואת כל הנושים שהם צד לו. לאחר אישור ההסדר, יתאים רשם ההוצאה לפועל את הליכי ההוצאה לפועל להסדר עליו הוסכם, ובכלל זה, יורה על סגירת התיקים או השהיית הליכי הגבייה.

סעיף 193 המוצע: העברת הסדר תשלומים לדיון בפני רשם ההוצאה לפועל באין הסכמה

העברת הסדר תשלומים לדיון בפני רשם ההוצאה לפועל באין הסכמה 193. גיבש נציג הרשם, בישיבה שזומנה לפי סעיף 191, הסדר תשלומים, אך לא הסכימו להסדר כל הנושים שהם צד להסדר, וקיים לדעת נציג הרשם סיכוי סביר לאישור ההסדר בהתאם להוראות סימן זה, יעביר את ההסדר שגיבש לרשם ההוצאה לפועל, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

- (1) היחיד הסכים להסדר התשלומים;
- (2) ההסדר אינו חל על חובות מובטחים.

הערות:

- מוצע לקבוע כי אם גובש הסדר תשלומים אשר אינו מוסכם על כל הנושים ומתקיימים התנאים המוצעים בסעיף (הסכמת היחיד ואי תחולה של ההסדר על חובות מובטחים), על נציג הרשם להעביר לרשם את ההסדר, והרשם יהיה מוסמך בנסיבות מסוימות לכפות הסדר, גם אם לא כל הנושים הסכימו לו.
- אי כפיית ההסדר על נושים מובטחים נובעת מהמורכבות המשפטית שבהחלת הסדר כפיה לגבי חוב מובטח, החורגת מסמכותו המינהלית של הרשם. סמכות כפייה מסוג זה מצויה רק בידי בית המשפט (ראו לעניין זה - סעיפים 86 ו-324 להצעת החוק).

סעיף 194 המוצע: זימון אסיפת נושים ודיון בהצעה להסדר תשלומים

זימון אסיפת נושים 194. (א) העביר נציג הרשם לרשם ההוצאה לפועל את הסדר התשלומים שגיבש, רשאי ודיון בהצעה להסדר תשלומים רשם ההוצאה לפועל, אם מצא כי יש סיכוי סביר לאישור ההסדר בהתאם להוראות סימן זה, לזמן אסיפת נושים שתתקיים לפניו לשם דיון בהסדר והצבעה עליו.

(ב) רשם ההוצאה לפועל יזמן לאסיפת הנושים את הנושים **שהם צד להסדר** ואת היחיד, ויצרף לזימון העתק מההסדר; קיבל היחיד זימון כאמור, יתייצב לאסיפת הנושים.

(ג) באסיפת הנושים יקיים רשם ההוצאה לפועל דיון בהסדר התשלומים שגיבש נציג הרשם ורשאי הוא לערוך במסגרת הדיון חקירת יכולת ליחיד בהתאם להוראות חוק ההוצאה לפועל, במעמד הנושים.

(ד) בתום הדיון בהסדר התשלומים ~~לאחר שאם~~ מצא כי היחיד מסכים להסדר וכי אין בו משום ניצול לרעה של הליכי חדלות הפירעון, יביא רשם ההוצאה לפועל את ההסדר לאישור הנושים באסיפה.

הערות:

- כאמור, מוצע להקנות לרשם סמכות לאשר הסדר תשלומים, גם אם לא כל הנושים מסכימים להסדר. ואולם ישיבת הסדר תזומן רק אם יש סיכוי סביר לאישור הסדר התשלומים באסיפת נושים ומתקיימים התנאים הנדרשים. זאת על מנת להימנע מהקצאת משאבים מיותרת והארכת הליכי חדלות הפירעון לחינם.
- אם התקיימו כל התנאים והרשם מחליט לזמן אסיפת נושים, הוא רשאי לערוך חקירת יכולת במעמד הנושים, וכך לתת לנושים אפשרות להעריך את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בדחיית הסדר התשלומים.
- מובהר כי רשם ההוצאה לפועל יעביר את ההסדר לאישור הנושים, רק לאחר שהיחיד הסכים לו ולאחר ששוכנע כי אין בהליך משום ניצול לרעה של הליכי חדלות הפירעון.

סעיף 195 המוצע: אישור הסדר תשלומים נוספים באסיפת הנושים

(א) ~~הסדר תשלומים~~ יראו <u>הסדר תשלומים אהוד</u> כהסדר שאושר בידי הנושים	אישור הסדר 195.
באסיפת הנושים אם מתקיימים שניים אלה:	תשלומים באסיפת הנושים

- (1) בהסדר תמכו רוב המצביעים מקרב הנושים בחובות הוצאה לפועל, הנושים יחד בשלושה רבעים לפחות מסך החובות כאמור;
  - (2) בהסדר תמכו כל הנושים שלהם חובות שאינם חובות הוצאה לפועל.
- (ב) נושה יעשה שימוש בזכות ההצבעה הניתנת לו בתום לב ובדרך מקובלת ויימנע מניצול לרעה של כוחו.
- (ג) בסעיף זה –
- ”חובות הוצאה לפועל” – חובות שנפתח לגביהם הליך לפי חוק ההוצאה לפועל וכן חובות לפי פסק דין שניתן לפתוח לגביהם הליך כאמור, גם אם טרם נפתח;
- ”מצביעים” – למעט מי שנמנעו בהצבעה.

הערות:

- סעיף 195 המוצע קובע את התנאים לאישור הסדר תשלומים באסיפת נושים.
- הרוב הנדרש – רוב המצביעים (לא כולל את מי שלא הגיעו או מי שנמנעו בהצבעה) מקרב הנושים בחובות הוצאה לפועל, המייצגים 3/4 מבעלי החוב האמור, וכן כל הנושים שחובם אינם חובות שבהוצאה לפועל.
- על פי דברי ההסבר להצעת החוק, הסיבה להחרגה של נושים שאינם בעלי חובות בהוצאה לפועל (או שיש בידם פסק דין) היא כי מי שאין לגביו פסק דין – נדרשת הכרעה לעניין גובה החוב שלו, לצורך הכרעה בזכויות ההצבעה שלו באסיפת הנושים, לפי חלקו בחוק, אך סמכות זו חורגת מהסמכות המינהלית של הרשם.

סעיף 196 המוצע: אישור הסדר תשלומים בידי רשם ההוצאה לפועל

אישור הסדר תשלומים בידי רשם ההוצאה לפועל 196. (א) אושר הסדר תשלומים בידי הנושים, באסיפת הנושים, טעון ההסדר אישור של רשם ההוצאה לפועל.

(ב) בבואו לאשר הסדר תשלומים, ישקול רשם ההוצאה לפועל בין השאר, שיקולים הנוגעים להוגנות ההליך, ורשאי הוא להתנות את אישור ההסדר בהכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד, אם מצא כי [הנסיבות שהובילו את היחיד לחדלות הפירעון מצביעות על כך שההכשרה נחוצה-תסייע לצורך-שיקומו הכלכלי. הכשרה כאמור תבוצע בהתאם לכללים שיקבע השר באישור ועדת החוקה.](#)

(ג) רשם ההוצאה לפועל לא יאשר הסדר תשלומים אם שוכנע כי התמורה שהוצעה לנושה שלא תמך בהסדר, נמוכה מהתמורה שאותו נושה היה מקבל אילו ניתן לגבי היחיד צו לשיקום כלכלי.

הערות:

- הסדר תשלומים טעון גם את אישור הרשם. וזה ישקול בין היתר שיקולים הנוגעים להוגנות ההליך.
- הרשם יכול להתנות את אישור הסדר התשלומים בהכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד.
- רשם ההוצאה לפועל יאשר הסדר תשלומים רק אם התמורה לנושה שלא תמך בהסדר (לרבות אם נמנע) נמוכה מזו שהיה מקבל אם היה ניתן לגבי היחיד צו לשיקום כלכלי.

סעיף 197 המוצע: כוחו של הסדר תשלומים שאושר

כוחו של הסדר תשלומים שאושר 197. (א) אושר הסדר תשלומים בידי הנושים, באסיפת הנושים, ובידי רשם ההוצאה לפועל, לפי הוראות סימן זה, יחייב ההסדר את היחיד ואת אותם נושים.

(ב) הסדר תשלומים שאושר כאמור בסעיף קטן (א), אין בו כדי לפטור את היחיד מהחובות שאינם בני הפטר.

(ג) אושר הסדר תשלומים כאמור בסעיף קטן (א) יורה רשם ההוצאה לפועל על השהיית הליכי הוצאה לפועל או סגירת תיקי ההוצאה לפועל, ביחס לחובות היחיד שלגביהם חל ההסדר, הכול בהתאם להוראות ההסדר.

הערות:

- מוצע לקבוע כי הסדר תשלומים שאושר בידי אסיפת הנושים ובידי הרשם יחייב את היחיד ואת הנושים שהיו צד להסדר. כך למשל, הוא לא יחייב נושים בעלי חובות מובטחים.
- ההסדר לא חל על חובות שאינם בני הפטר, אשר ממשיכים להיות משולמים באופן סדיר.

סעיף 198 המוצע: שמירת זכות היחיד לגיבוש הסדר חוב

שמירת זכות היחיד 198. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מאפשרות היחיד להגיש הצעה להסדר חוב לפי לגיבוש הסדר חוב הוראות חלק י'.

הערות: סעיף זה מבהיר שהסדר חוב כאמור, אינו גורע מאפשרות היחיד להגיש הצעה להסדר חוב, לפי הוראות חלק י'.

סימן ג': צו לפתיחת הליכים

סימן זה מפרט את שלבי ההליך ממועד הצו לפתיחת הליכים ועד להפטר ליחיד. הליכי חדלות הפירעון יתנהלו בהתאם להוראות החוק המוצע לעניין הליכי חדלות פירעון המתנהלים לפי צו שנתן הממונה, אלא שבכל הנוגע ליחידים בעלי היקף חובות קטן מוקנות לרשם ההוצאה לפועל הסמכויות העיקריות המוקנות לממונה ולבית המשפט. הסמכויות שאינן מוקנות לרשם הן אלו שבהן ממלא הרשם תפקיד של בית משפט בנוסף לתפקידו כממונה, וכן במקרים בהם סמכויות הממונה קשורות לתפקידו כאמון על שמירת האינטרס הציבורי.

סעיפים 199 ו-200 המוצעים: מתן צו לפתיחת הליכים בידי רשם ההוצאה לפועל ובקשה לביטול צו לפתיחת

הליכים

199. לא גובש הסדר תשלומים מוסכם או הסדר שאושר בידי הנושים ורשם ההוצאה לפועל, בהתאם להוראות סימן ב', ייתן רשם ההוצאה לפועל צו לפתיחת הליכים להוצאה לפועל לגבי היחיד בעל החובות בהיקף נמוך.

200. (א) הרואה את עצמו נפגע ממתן צו לפתיחת הליכים שנתן רשם ההוצאה לפועל לפי סעיף 199, לגבי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, רשאי להגיש לרשם ההוצאה לפועל, בתוך 45 ימים ממועד פרסום ההודעה על מתן הצו, בקשה לביטולו.

(ב) על בקשה לפי סעיף קטן (א) והדיון בה יחולו הוראות סעיף 108, בשינויים המחויבים.

הערות:

בסעיפים 199 ו-200 מוצע לקבוע את סמכות רשם ההוצאה לפועל ליתן ליחיד בעל חובות בהיקף נמוך צו לפתיחת הליכים. בנוסף מפורטים בסעיף 200 ההליך לבקשת ביטול הצו והוראות הדיון בבקשה כזו. ההוראות נסמכות, בשינויים המחויבים, על הוראות סעיף 108:

108. (א) הרואה את עצמו נפגע ממתן צו לפתיחת הליכים רשאי להגיש לבית המשפט, בתוך 45 ימים ממועד פרסום ההודעה על מתן הצו לפי סעיף 106, בקשה לביטולו; המבקש ישלח העתק מהבקשה לממונה.

(ב) הוגשה בקשה לביטול צו לפתיחת הליכים, לפי הוראות סעיף קטן (א), יחליט בית המשפט אם להתלות את תוקפו של הצו או תוצאותיו, כולן או חלקן, עד להחלטה בבקשה; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו או תוצאותיו במעמד צד אחד, יקיים דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-14 ימים מיום ההחלטה.

(ג) דיון בבקשה לביטול צו לפתיחת הליכים יתקיים בהקדם האפשרי; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו או תוצאותיו במעמד צד אחד, יקיים דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-14 ימים מיום ההחלטה.

(ד) שוכנע בית המשפט כי בקשה לביטול צו לפתיחת הליכים הוגשה בחוסר תום לב, רשאי הוא לחייב את מגיש הבקשה בכפל הוצאות משפט, או בהוצאות לטובת אוצר המדינה, או לטובת שניהם, במסגרת פסיקת ההוצאות.

(ה) השר, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע הוראות לעניין הגשת בקשה לביטול צו לפתיחת הליכים, ובכלל זה לעניין הפרטים שייכללו בה ואופן המצאתה.

סעיף 201 המוצע: תחולת הוראות החוק

תחולת הוראות החוק 201. עם מתן צו לפתיחת הליכים לגבי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, לפי סעיף 199, יחולו על הליכי חדלות הפירעון של היחיד, המתנהלים אצל רשם ההוצאה לפועל, ההוראות לפי חוק זה החלות על הליכי חדלות פירעון של יחיד המתנהלים לפי צו לפתיחת הליכים שנתן הממונה, בשינויים המחויבים ובשינויים הקבועים בפרק זה.

הערות:

מוצע לקבוע כי על הליכי חדלות פירעון של היחיד המתנהלים אצל רשם ההוצאה לפועל, יחולו אותן הוראות שחלות על הליכי הוצאה לפועל שנפתחו על ידי הממונה. הכל בשינויים המחויבים ובשינויים שקבועים בהמשך הפרק.

סעיף 201 המוצע: הקניית סמכויות הממונה לרשם ההוצאה לפועל

הקניית סמכויות הממונה לרשם ההוצאה לפועל 202. הסמכויות הנתונות לממונה לפי חוק זה, לגבי הליכי חדלות פירעון של יחיד המתנהלים לפי צו לפתיחת הליכים שנתן, יהיו נתונות לרשם ההוצאה לפועל לגבי הליכי חדלות פירעון של יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, המתנהלים אצלו, למעט הסמכויות כמפורט להלן:

- (1) הסמכות לקבוע כללים ולתת הנחיות כלליות לפי חוק זה;
- (2) הסמכות להיות צד להליכים המתנהלים לפני בית משפט;
- (3) הסמכות לגבי הליכי חדלות פירעון של יחיד שנפטר, לפי פרק י"ב;
- (4) הסמכות למנות חוקרים לשם הפעלת סמכויות אכיפה לפי פרק ב' לחלק י"א.

(5) הסמכות לחקור בדבר התנהלות הנאמן לפי סעיף 274, ואולם במקום מתן הדיווח וההמלצה לבית המשפט ימסרו אלו לרשם ההוצאה לפועל, אשר יהיה רשאי גם לחקור את הנאמן.

הערות:

ברירת המחדל היא שלרשם מוקנות כל הסמכויות הנתונות לממונה לפי החוק, למעט הסמכויות המנויות בסעיף הכוללות את הסמכויות הבאות:

- א. הסמכות לקבוע כללים ולתת הנחיות כלליות – על פי דברי ההסבר סמכות זו נובעת מתפקידו וסמכויותיו של הממונה בשמירה על האינטרס הציבורי. על כן מוצע שלא להקנות אותן לרשם.
- ב. הסמכות להיות צד להליכים המתנהלים לפני בית המשפט – מאחר שתפקיד הרשם הוא תפקיד כפול בו הוא ממלא הן את תפקיד בית המשפט והן את תפקיד הממונה – אין זה מתאים שהרשם יופיע בפני בית המשפט.
- ג. הסמכות לנהל הליכי חדלות פירעון של נפטר – בשל מורכבות ההליך.
- ד. הסמכות למנות חוקרים לשם הפעלת סמכויות אכיפה – סעיף 347 לחוק המוצע מסמיך את הממונה למנות מבין עובדיו חוקרים שיינתנו להם סמכויות אכיפה. גם סמכות זו, כך נטען בדברי ההסבר, קשורה לתפקידו כאחראי על האינטרס הציבורי בהליכי חדלות פירעון.

לדין: האם אין מקום להבהיר כי סמכות החקירה בכל הנוגע להתנהלות הנאמנים תיוותר בידי הממונה ולא תוקנה לרשמי ההוצאה לפועל?

סעיף 203 המוצע: סמכות רשם ההוצאה לפועל לתת צו שיקום כלכלי

סמכות רשם	203. (א) הסמכות לתת צו לשיקום כלכלי לפי פרק ח', לגבי יחיד בעל חובות בהיקף
ההוצאה לפועל לתת	צו שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי סעיף 199, תהיה נתונה לרשם ההוצאה
צו שיקום כלכלי	לפועל.
- (ב) רשם ההוצאה לפועל ייתן את הצו לשיקום כלכלי לאחר שקיים דיון בדוח ממצאי הבדיקה שהגיש לו הנאמן לפי סעיף 153, בנוכחות היחיד והנושים, ולא יחולו הוראות סימן ג' לפרק ז'.

הערות:

- סעיף קטן (א) – מוצע לקבוע כי הסמכות לתת צו לשיקום כלכלי הנתונה, ברגיל, לבית המשפט – תוקנה לגבי יחידים בעלי חובות בהיקף נמוך לרשם עצמו.
- סעיף קטן (ב) – מוצע לקבוע כי הרשם יתן את הצו לאחר שקיים דיון, בנוכחות החייב והנושים, בדוח שהוגש לו על ידי הנאמן לפי סעיף 153. במסגרת דיון זה יתייחסו הנושים והחייב לדוח ממצאי הבדיקה. עוד מוצע לקבוע כי לא יחולו הוראות סימן ג' לפרק ז' ובכלל זה הוראות סעיפים 154 ו-155 המוצעים, העוסקים תגובת היחיד והנושים להצעה.

סעיף 204 המוצע: הקניית סמכויות בית המשפט לרשם ההוצאה לפועל

הקניית סמכויות בית 204. הסמכויות הנתונות לבית המשפט לפי חוק זה כמפורט להלן, יהיו נתונות לרשם המשפט לרשם ההוצאה לפועל לגבי הליכי חדלות פירעון של יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, המתנהלים אצלו:

- (1) הסמכות להפסיק את כהונתו של הנאמן לפי סעיף 140 ;
- (2) הסמכויות לעניין הצו לשיקום כלכלי, לפי פרק ח', **למעט הסמכות לאשר לנאמן להעביר לידי היחיד סכומים או נכסים מתוך נכסי קופת הנשייה לפי סעיף 165(ב);**
- (3) **הסמכויות לעניין תחולת ההפטר וביטול ההפטר לפי סעיפים 175 ו-176 ;**
- (4) **הסמכות לבטל צו לפתיחת הליכים בשל התנהלות היחיד, לפי סעיף 183 ;**
- (5) הסמכות לאשר דחיית תביעת חוב בשל חוב שניתן לגביו פסק דין, לפי סעיף 211(ב);
- (6) הסמכות לאשר משיכת כספים מקופת גמל לפי סעיף 228, והסמכות לאשר העברת זכות במקרקעין המשמשים למגורי היחיד לפי סעיף 229 ;
- (7) הסמכויות לעניין מימוש נכס משועבד לפי סעיף 248 ;
- (8) סמכות חקירה לפי סעיף 281 ;
- (9) הסמכות לתת צו המורה למי שזומן לבירור או לחקירה להתייבב, לפי סעיף 282 ;
- (10) הסמכות לתת צו המורה על תפיסת נכס או מסמך של היחיד, לפי סעיף 283 ;
- (11) הסמכות לתת ליחיד צו עיכוב יציאה מהארץ, לפי סעיף 284 ;
- (12) הסמכות לבטל צו לפתיחת הליכים בשל אי-חדלות פירעון, לפי סעיף 286.

הערות:

- בסעיף 204 המוצע מוקנות לרשם מרבית הסמכויות שהוקנו לבית המשפט בהליכי חדלות הפירעון ה"רגילים" ובהן גם קביעת תכנית התשלומים וההפטר.
- בפסקה (2) מוצע להעניק לרשם את מכלול הסמכויות לעניין קביעת הצו לשיקום כלכלי, הנכללות בפרק ח', למעט העברת נכסים או כספים מתוך קופת הנשייה ליחיד, והכוללות את:
  - (1) קביעת הנכסים שיכללו בנכסי קופת הנשייה ;
  - (2) קביעת תקופת התשלומים, לרבות קביעה כי זו תוארך לתקופה בלתי קצובה ;
  - (3) וקביעה כי נכסים מסוימים ייכנסו לקופת הנשייה, גם לאחר תום תקופת התשלומים ;

לדין: מדוע דווקא העברת נכסים או כספים מתוך קופת הנשייה ליחיד אינה אפשרית בהחלט הרשם, בעוד שהרשם מקבל סמכות להכריע בכל ההיבטים האחרים?

- בפסקה (3) מוצע להקנות לרשם סמכות בנוגע להפטר לרבות ביטול ההפטר וכן הסמכות לפטור מחובות שאינם בני הפטר, ובכלל זאת חובות לנפגע עבירה או חוב מזונות.
לדיון: האם ראוי להקנות לרשם, גורם מינהלי, סמכות ביחס למתן פטור מחובות שברגיל אינם בני הפטר, לרבות חובות מזונות?
- בפסקה (4) מוצע להקנות לרשם סמכות לביטולו של צו לפתיחת הליכים, בשל התנהלות היחיד.
לדיון: ביטולו של צו לפתיחת הליכים סותר למעשה את הגולל על הליך חדלות הפירעון של היחיד.
האם ראוי כי סיום ההליך יתבצע על ידי גורם מינהלי?
- בפסקה (5) מוצע להקנות לרשם סמכות לאשר דחיית תביעת חוב בשל חוב שניתן לגביו פסק דין, לפי סעיף 211(ב), כלומר ביחס לחוב שנקבע במסגרת הליך משפטי, בשל חשש לרמיה;
לדיון: האם ראוי להעניק לרשם שהוא גורם מינהלי סמכות זו?
- בפסקה (6) מוצע ליתן לרשם ההוצאה לפועל סמכות לאשר משיכת כספים מקופת גמל וכן לאשר העברת זכות במקרקעין המשמשים למגורי היחיד;
- בפסקאות (7) עד (12) מוצע להעניק לרשם שורה של סמכויות נוספות הכרוכות בניהול ההליך.

סימן ד': שונות

סעיף 205 המוצע: סמכות רשם הוצאה לפועל שלא למנות נאמן

סמכות רשם הוצאה 205. רשם הוצאה לפועל רשאי שלא למנות נאמן אם מצא כי אין הצדקה לכך בנסיבות לפועל שלא למנות העניין; החליט הרשם כאמור ימלא הוא את כל תפקידי הנאמן לפי חוק זה.
נאמן

הערות: סעיף 205 המוצע מקנה לרשם סמכות שלא למנות נאמן אם מצא כי אין הצדקה לכך, ולשמש נאמן בעצמו. לפי דברי ההסבר, הרשם יוכל לעשות זאת במקרים פשוטים יחסית.
לדיון: באיזו מידה יהיה הרשם רשאי לעשות שימוש בעובדיו לצורך ניהול הליכי חדלות הפירעון, בהיעדר נאמן?

סעיף 206 המוצע: זכותו של נושה לפנות לרשם הוצאה לפועל

זכותו של נושה 206. על אף הוראות סעיף 259, יפנה נושה לרשם הוצאה לפועל בכל שאלה הנוגעת לפנות לרשם לזכויותיו בהליכי חדלות הפירעון בעניינים שבסמכותו של רשם הוצאה לפועל לפי ההוצאה לפועל פרק זה.

הערות:

סעיף 259 קובע את סמכויותיו של הנושה לפנות לבית המשפט בכל הנוגע לזכויותיו בהליכי חדלות הפירעון. ואולם, לפי המוצע להלן – מוצע להותיר את הפניה לרשם, לגבי עניינים שבסמכותו של רשם ההוצאה לפועל.

העברת ניהול ההליכים מרשם ההוצאה לפועל לבית משפט

207. (א) היחיד, או נוסה או הנאמן וכן רשם ההוצאה לפועל, מינוזמתו או לבקשת היחיד, נוסה או הנאמן, רשאי בכל עת לפנות לנשיא בית משפט השלום במחוז שבו מתנהלים הליכי חדלות הפירעון של יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, בבקשה שיעביר את ניהול ההליכים לבית המשפט; בקשה כאמור יכולה להיות מוגשת ביחד עם בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון בהתאם לסעיף 187.

(ב) נשיא בית משפט השלום שהוגשה לו בקשה לפי סעיף קטן (א) או שופט אחר של בית משפט השלום שהוא הסמיכו לכך, רשאי להעביר את ניהול ההליכי חדלות הפירעון לבית המשפט אם סבר שמפאת מורכבות ההליכים או לטובת ניהולם היעיל ראוי שיתנהלו בבית המשפט.

(ג) הועבר ניהול הליכי חדלות הפירעון לבית המשפט לפי סעיף זה –

(1) יהיו נתונות לבית המשפט כל סמכויות הניהול של הליכי חדלות הפירעון לפי פרק זה;

(2) הנאמן יפעל מטעם בית המשפט ויהיה כפוף להוראותיו ולהנחיותיו והוא רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה למתן הוראות.

הערות:

- בסעיף 207 מוצע לקבוע שרשם ההוצאה לפועל יהיה מוסמך בכל עת להפנות לבית המשפט (ובסעיף 208 לממונה) מקרים מורכבים, או מקרים שלטובת ניהולם היעיל יש להעבירם לבית המשפט.
- עוד מוצע לקבוע כי במקרה של העברה כאמור יהיו נתונות לבית המשפט כל סמכויות הניהול של הליכי חדלות פירעון לפי פרק י"ב.

לדיון:

1. האם לא ראוי לאפשר גם לנושה, ליחיד או לנאמן לפנות לבית המשפט בבקשה דומה?
2. על פי המוצע, הפניה לבית המשפט מתרחשת רק לאחר תחילת ההליכים. נראה כי במצב זה סיכויי ההיענות לבקשה קטנים יותר ועלולים גם להיתפס כ"הבעת אי אמון" ברשם, מה שעלול ליצור תמריץ שלילי לעשות כן. האם לאור האמור לא ראוי לאפשר לפנות לבית המשפט בד בבד עם הגשת הבקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון מצד חייב בעל חובות בהיקף נמוך?
3. מדוע להגביל את סמכויות בית המשפט לסמכויות המוקנות לרשם ההוצאה לפועל לפי פרק י"ב?

סעיף 208 המוצע: העברת ניהול ההליכים מרשם ההוצאה לממונה

העברת ניהול ההליכים מרשם ההוצאה לפועל לממונה
208. התקיים אחד מאלה, יורה רשם ההוצאה לפועל על העברת ניהול הליכי חדלות הפירעון לגבי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך, לממונה:

- (1) רשם ההוצאה לפועל מצא, במהלך הליכי חדלות הפירעון, כי סך חובותיו של היחיד עולה ~~באופן משמעותי~~ על 150,000 שקלים חדשים, בשיעור שאינו מזערי;
- (2) הוגשה לבית משפט בקשה לפי סעיף 133, לבירור מחלוקת לעניין זכות היחיד בנכס או במסמך שדרש הנאמן להעביר לידיו;
- (3) הוגשה לבית המשפט בקשה לביטול פעולה להעדפת נושה, פעולה לגריעת נכס מקופת הנשייה או פעולה להברחת נכס, לפי סימן ב' לפרק ב' בחלק ד'.

הערות:

- בסעיף מוצע לקבוע נסיבות **חלופיות** שבהן יהיה רשם ההוצאה לפועל **מחויב** להעביר את ההליכים לבית המשפט: (1) אם סך החובות עולה באופן משמעותי על 150,000 ₪; **או** (2) אם הוגשה לבית המשפט בקשה לפי סעיף 133 לבירור מחלוקת לעניין זכות היחיד בנכס או במסמך; **או** (3) אם הוגשה לבית המשפט בקשה לביטול פעולה להעדפת נושה, פעולה לגריעת נכס מקופת הנשייה או פעולה להברחת נכס.
- על פי דברי ההסבר להצעת החוק, החלופות הנזכרות לעיל מהוות אינדיקציה לכך שהתיק הוא בעל "מורכבות גבוהה" אך לא בעל "מורכבות גבוהה ביותר", ועל כן אין מקום שהוא ינוהל על-ידי הרשם, אלא באמצעות הממונה, אך גם לא באמצעות בית המשפט.

לדין: האם אין חשש שההתייחסות למצבים שבהם סך החובות עולה "באופן משמעותי על 150,000 ₪" עמומה מדי? האם אין חשש שיהיה בכך כדי להוסיף מחלוקות והתדיינויות?